

Et eventyr på de romanske sprog

	Et eventyr på de romanske sprog
Formål	At gøre eleverne opmærksomme på ligheder i sprog med et eksempel fra de romanske sprog At bruge sproglige gættestrategier Flersproglige kompetencer: viden og færdigheder Faglige mål: - anvende viden om grammatik, semantik og pragmatik til at gøre sproglige iagttagelser i tekster på dansk og de sprog, de møder i gymnasiet, samt egne tekster - belyse forskelle mellem de sprog de møder i gymnasiet
Indhold	Interkomprehensionsdidaktik (arbejde med sprog, der er beslægtede) Niveau: Tekstuel niveau, semantisk/leksikalsk, morfologisk niveau
Materiale	Begyndelsen af eventyret Rapunzel på spansk (sprog 1), portugisisk (sprog 2) italiensk (sprog 3), rumænsk (sprog 4) og fransk (sprog 5) fra grimmstories.com Uddeles på papir - ingen elektroniske hjælpemidler Til sidst fælles dokument/padlet
Metode	Fælles introduktion til opgaverne Deduktivt samarbejde med skiftende makker så eleverne får større gavn af hinandens iagttagelser og viden
Evaluering	Evaluering af læring: Hvad har vi lært om romanske sprog, og hvordan adskiller det sig fra dansk? - fælles opsamling med karakteristiske træk for romanske sprog
Tid	30-45 min

Til læreren

Introduktion

Introducer eleverne til opgaverne, men undlad at fortælle hvilket eventyr det drejer sig om, og hvilke sprog teksten er på - det skal de selv gætte. Fokuser på, at de skal bruge deres viden om eventyrgenren og gættestrategier, og at de skal bruge hinanden og deres sproglige bagage. Der arbejdes top-down, og det er ikke nødvendigt at forstå alle detaljer.

Opgaveløsning

Eleverne arbejder i par, noterer på papir og må ikke bruge hjælpemidler. Ark 2 uddeles først, når ark 1 er færdigt.

Efter opgave 2 på ark 1 byttes makker, for at eleverne på den måde hjælper hinanden. De kan eventuelt bare vende sig rundt til den anden side for at få en ny makker.

Efter endt arbejde med ark 1 afsløres eventyr og sprog.

Opsamling

Eleverne samler deres iagttagelser i et fælles dokument/padlet, der bliver udgangspunkt for en fælles samtale om de romanske sprogs karakteristika og sammenligning med dansk.

Variation/udvidelse

Efterfølgende kan eleverne blive bedt om at skrive en version af eventyret på dansk (i stedet for at få det udleveret) - kun med hjælp fra de sprog de har fået.

Man kan samle op på gættestrategier fx i logbog.

Øvelsen kan laves med mange andre sprog og eventyr fra grimmstories.com

Øvelsen kan gøres kortere ved kun at arbejde med fx to sprog.

EVENTYR:

Sprog 1:

Había una vez un hombre y una mujer que vivían solos y desconsolados por no tener hijos, hasta que, por fin, la mujer concibió la esperanza de que Dios Nuestro Señor se disponía a satisfacer su anhelo. La casa en que vivían tenía en la pared trasera una ventanita que daba a un magnífico jardín, en el que crecían espléndidas flores y plantas; pero estaba rodeado de un alto muro y nadie osaba entrar en él, ya que pertenecía a una bruja muy poderosa y temida de todo el mundo. Un día asomóse la mujer a aquella ventana a contemplar el jardín

Sprog 2:

Era uma vez um casal que há muito tempo desejava inutilmente ter um filho. Os anos se passavam, e seu sonho não se realizava. Afinal, um belo dia, a mulher percebeu que Deus ouvira suas preces. Ela ia ter uma criança!

Por uma janelinha que havia na parte dos fundos da casa deles, era possível ver, no quintal vizinho, um magnífico jardim cheio das mais lindas flores e das mais viçosas hortaliças. Mas em torno de tudo se erguia um muro altíssimo, que ninguém se atrevia a escalar. Afinal, era a propriedade de uma feiticeira muito temida e poderosa.

Um dia, espiando pela janelinha, a mulher se admirou ao ver um canteiro cheio dos mais belos pés de rabanete que jamais imaginara.

Sprog 3:

C'era una volta un uomo e una donna che da molto tempo desideravano invano un bimbo. Finalmente la donna scoprì di essere in attesa. Sul retro della loro casa c'era una finestrella dalla quale si poteva vedere nel giardino di una maga, pieno di fiori ed erbaggi di ogni specie. Nessuno, tuttavia, osava entrarvi. Un giorno la donna stava alla finestra e, guardando il giardino vide dei meravigliosi raperonzoli in un'aiuola.

Sprog 4:

Candva, traiau odata un barbat si o femeie care isi doreau nespus de mult mult un copil. In spatele casei lor, se afla o gradina minunata, plina cu florile cele mai frumoase din lume si ierburile cele mai rare. Gradina imprejmuita de un zid inalt era stapanita de o vrajitoare de care toti se temeau.

Intro zi, femeia s-a uitat pe geam, in gradina si a zarit un strat de rapunzel.

Sprog 5:

Il était une fois un mari et sa femme qui avaient depuis longtemps désiré avoir un enfant, quand enfin la femme fut dans l'espérance et pensa que le Bon Dieu avait bien voulu accomplir son vœu le plus cher. Sur le derrière de leur maison, ils avaient une petite fenêtre qui donnait sur un magnifique jardin où poussaient les plantes et les fleurs les plus belles; mais il était entouré d'un haut mur, et nul n'osait s'aventurer à l'intérieur parce qu'il appartenait à une sorcière douée d'un grand pouvoir et que tout le monde craignait. Un jour donc que la femme se tenait à cette fenêtre et admirait le jardin en dessous.

ELEVARK 1:

Et eventyr

I skal arbejde med det samme eventyr på fire forskellige sprog. Brug jeres viden om eventyrgenren og jeres sproglige bagage til at gøre sproglige iagttagelser.

1. Se på de fire tekster og find så mange personer som muligt, der optræder i teksten, og hvad de hedder på sprogene:

Person	Sprog 1	Sprog 2	Sprog 3	Sprog 4	Sprog 5

Overvej hvordan I finder ud af det?

2. Find fem ord der ligner hinanden på mindst to af sprogene:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

3. Understreg to substantiver i hver tekst.
Hvordan kan man genkende et substantiv?
Hvilke artikler findes på sprogene?

4. Hvilket eventyr er der tale om? Hvordan finder I ud af det?
5. Hvilke sprog er der tale om? Hvordan finder I ud af det?

EVENTYR TIL ARK 2

Dansk version:

For mange år siden levede der en mand og en kone, som så længe havde ønsket sig et lille barn, men intet fået. Endelig lod det til, at den gode Gud ville opfylde deres ønske. På bagsiden af huset var der et lille vindue, hvorfra man kunne se ind i en dejlig have, hvor der voksede de smukkeste blomster og urter, man kunne tænke sig. Den var omgivet af en høj mur, og ingen turde gå derind, fordi den tilhørte en mægtig heks, der var frygtet hele landet over. En dag stod konen ved vinduet og så ned i haven.

ELEVARK 2:

1. Se på den danske og franske tekst. Lav en liste over ligheder mellem fremmedsprogene:
2. Hvordan adskiller fremmedsprogene sig fra dansk med hensyn til de sproglige iagttagelser, I har gjort jer?
3. Hvorfor ligner disse fremmedsprog hinanden mere end de ligner dansk?